

dens Misbrug uden samtidig at gøre Indgreb i den enkeltes Erhvervs- og Arbejdsfrihed, det er en logisk Umulighed.

Sagen er nemlig den, at den ubegrænset frie Konkurrence er den, der fører til de Misbrug, som den højtærede Handelsminister vil til Livs. Det er den ubegrænset frie Konkurrence i Amerika, den ubegrænsede økonomiske Frihed, som har ført til de store Korporationsdannelser, som igen bemægtiger sig Produktionen og dikterer Priserne og slaar Rivalerne ud. Den frie Konkurrence slaar over i sin Modsætning og bliver til økonomisk Diktatur, og Forholdene kan blive saadanne, at det praktisk talt er det samme, om det er en enevældig Diktator eller den socialistiske Stat eller en Kreds af Privatkorporationer, som behersker Produktionen, Prisforholdene og Kunderne, det er i Realiteten det samme. Den frie Konkurrence slaar om i sin Modsætning, naar der ikke ad Lovgivningsvejen, ad Statsmagtsvejen, er truffet Begrænsninger for dens Udfoldelse.

Saadanne Begrænsninger er selvfølgelig paa deres Plads i mangfoldige Tilfælde, og de er sikkert paa deres Plads i de Tilfælde, hvor der er Tale om Prismonopol, om enevældigt økonomisk Diktatur. Det er det, afdøde Præsident Roosevelt, som jeg nævnte i Gaar, har kæmpet imod ved Lov efter Lov. Han har skrevet en Afhandling, som hedder „Navnenes Trældom“, og som handler om økonomisk Frikonkurrence og Korporationernes Misbrug; den viser, hvorledes det i Virkeligheden er det ene, der tager det andet, saa man opnaar det stik modsatte af, hvad man har villet, og han hævder, at det eneste Middel til at neddæmpe det socialistiske Krav og den socialistiske Agitation mod Kapitalismen og dennes Tøjlesløshed og Udskejelser er, at Lovgivningsmagten griber regulerende ind, men Lovgivningsmagten skal gribe regulerende ind paa de rette Steder og paa effektiv Maade og ikke saaledes, at der kan ske Omgaaelser. Nu har det jo vist sig Gang paa Gang, at dette er ganske overordentlig vanskeligt, men det er selvfølgelig forstaaeligt, navnlig i et Land som de Forenede Stater, at Forsøgene gøres.

Jeg vil imidlertid gerne have at vide klart og bestemt, hvad det er her i dette lille Danmark, som den højtærede Handelsminister vil til Livs gennem dette Lovforslag, som tilsigter at begrænse den økonomiske Frikonkurrences Misbrug. Hvad er det, han vil til Livs? Vi har jo ikke Truster som i Amerika — de store Jærnbane-truster, Staaltrusten o. s. v. —, som enevældigt

behersker Produktionen og dikterer Priserne, idet de slaar Konkurrenterne ud. Noget saadant har vi jo ikke her i Landet paa noget Omraade. *Hvor* har vi slikt? Hvad er det, den højtærede Handelsminister vil til Livs? Det er ikke Landboorganisationer, det er ikke Karteller, det er ikke Aftaler indenfor Industrien, som tilsigter at standardisere eller specialisere, eller Aftaler mellem Industriforetagender og Banker om Koncentration indenfor Industrien; en saadan industriel Koncentration medfører jo *eo ipso* Begrænsninger i de enkeltes Erhvervs- og Arbejdsfrihed og medfører, at smaa Virksomheder bliver absorberet af større, hvad der kan være et fuldt legitimt og lovligt Formaal og i det producerende Samfunds Interesse saavel som i Forbrugernes. Det er heller ikke dèr, den højtærede Minister vil ind.

Saa spurgte jeg den højtærede Handelsminister, om det da f. Eks. er Detailpriserne, han vil ind paa, om det er et Detailhandlermonopol, han vil til Livs. Vi talte i Gaar om de høje Priser i København paa Mælk og Grønsager og andre Næringsmidler; der er vist en 100 pCt.s Forhøjelse af Prisen paa Mælken, fra den bliver solgt ude paa Gaardene, til den bliver solgt i Detailhandelen her i København, og det er jo ikke sikkert, at en saadan Avance er nødvendig. Og saa vidt jeg ved, er Forholdet indenfor Chokoladeindustrien det, at Detailhandelen har en Avance paa 50 pCt., og den maatte sikkert uden Skade kunne sættes ned. Hvis denne Detailhandleravance var noget mindre, vilde vi ikke se disse Snese af smaa Chokoladebutikker i hver eneste Gade her i Byen. Og for at tage Tobaksindustrien, saa er Detailhandleravancen her, saa vidt jeg ved, ca. 25 pCt. Men hvis det var paa Omraader som her, hvor vi praktisk talt ingen Indførsel har af udenlandsk Chokolade, undtagen for nogle ganske enkelte Mærkers Vedkommende — en ren Luksusimport —, saa det i Virkeligheden er vor egen Fabrikation, som har det i sin Magt at fastsætte Detailhandleravancen, den højtærede Handelsminister vilde reformere, tror jeg, han vilde blive velsignet af Socialdemokratiets Vælgerskare. Men jeg har ikke af den højtærede Ministers Udtalelser haft Indtryk af — han har nemlig overhovedet ikke omtalt denne Side af Sagen —, at det var noget saadant, han stillede imod.

Og hvis det heller ikke er dette, hvad er det da i dette lille Land, den højtærede Handelsminister stiller imod med det Lovforslag, han her har fremsat? Det er mig